პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

ლელო

საქართველოს სსრ ჯანმრთელობის დაცვის
სამინისტროსა და პროფკავშირთა საქართველოს
რესპუბლიკური საბჭოს ორგანო

ЛЕЛО
Орган Министерства здравоохранения ГССР
и Грузинского Республиканского Совета
профсоюзов
გამოცემის მე-10 წელი

№ 13 (715). | პარასკევი, 12 თებერვალი, 1954 წ. | ფასი 30 კაპ.

ამხანაგო ამომრჩევლებო!

საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტი მოგიწოდებთ 1954 წლის 14 მარტს ერთსულოვნად მიხვიდეთ საარჩევნო ყუთებთან. არ უნდა დარჩეს არცერთი ამომრჩეველი, რომელიც არ გამოიყენებს თავის საპატიო უფლებას — აირჩიოს სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს დეპუტატები. დაე 1954 წლის 14 მარტი გახდეს საბჭოთა კავშირის მშრომელთა საყოველთაო-სახალხო დღესასწაული, პარტიის, მთავრობისა და ხალხის მტკიცე ერთიანობის ახალი, მძლავრი დემონსტრაცია.

მიმართვა

საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტისა

ყველა ამომრჩეველს, მუშებს, გლეხებს, საბჭოთა ინტელიგენციას, საბჭოთა არმიისა და სამხედრო-საზღვაო ფლოტის მეომრებს

ამხანაგებო!

1954 წლის 14 მარტს საბჭოთა ხალხი აირჩევს საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირის უმაღლესი საბჭოს დეპუტატებს.

ამ ღირსშესანიშნავ მოვლენას ჩვენი ქვეყანა ეგებება ძალღონით აღსავსე, ეკონომიკისა და კულტურის მძლავრი აღმავლობის პირობებში.

საბჭოთა ხალხის უდიდესი მიღწევაა ის, რომ მან აღადგინა დანგრეული სამრეწველო საწარმოები, ქალაქები და სოფლები, გერმანელმა ფაშისტმა დამპყრობლებმა რომ დაანგრიეს ომის პერიოდში. მტერმა ნანგრევებად აქცია ასობით ქარხანა და ფაბრიკა, ათობით ქალაქი, ათასობით სოფელი. უსახლკაროდ დარჩა მილიონობით ადამიანი. გავიდა სულ რამდენიმე წელიწადი, და აი კვლავ სოციალისტური ინდუსტრიის მწყობრშია აღორძინებული და უახლესი ტექნიკით აღჭურვილი სამრეწველო საწარმოები, აღდგენილია მტრის მიერ გადაბუგული და დანგრეული ქალაქები და სოფლები, მოსწორებულია მიწურები, სადაც თავს აფარებდა ბევრი რაიონის მოსახლეობა. მათთვის აგებულია ახალი, კეთილმოწყობილი საცხოვრებელი სახლები. ყოველივე ამან მოითხოვა კოლოსალური ღონისძიებანი, სახსრები და ძალების უდიდესი დაძაბვა. მაგრამ ეს გაკეთდა! კომუნისტური პარტიისა და საბჭოთა მთავრობის რკინისებურმა ნებამ, ჩვენი ხალხის თავდადებულმა, გმირულმა შრომამ გადალახა ყველა სიძნელე, კვლავ დაამტკიცა საბჭოთა წყობილების დიადი სასიცოცხლო ძალა.

საბჭოთა ხალხმა თავისი სწრაფი და შეუჩერებელი წინსვლით შორს მოიტოვა ის ეკონომიური მიჯნები, რომლებზედაც ომმა შეწყვიტა მისი მშვიდობიანი შრომა. სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს წინა არჩევნები იყო 1950 წელს — მეოთხე ხუთწლედის უკანასკნელ წელს. წარმატებით დაამთავრეს რა ეს ხუთწლედი, საბჭოთა ადამიანები, კომუნისტური პარტიის მეთაურობით, ძალღონეს და შრომას არ იშურებენ, რათა განახორციელონ ახალი — მეხუთე ხუთწლედის დავალებანი. უკვე 1953 წელს სამრეწველო წარმოების მოცულობამ სსრ კავშირში ორნახევარჯერ გადააჭარბა ომამდელი 1940 წლის დონეს.

ჩვენი მშვიდობიანი ეკონომიკის აყვავების საფუძველი, ჩვენი ქვეყნის თავდაცვისუნარიანობის საფუძველი იყო და არის მძიმე მრეწველობა. ჯერ კიდევ ომამდე, ახორციელებდა მთელი სახალხო მეურნეობის სოციალისტურ რეკონსტრუქციას და ამზადებდა რა ჩვენს ქვეყანას აქტიური თავდაცვისათვის, პარტიამ შექმნა მძლავრი, პირველხარისხოვანი მძიმე ინდუსტრია. ომისშემდგომ წლებში მოპოვებულია ახალი დიდი წარმატებანი მძიმე მრეწველობის განვითარებაში. 1953 წელს სსრ კავშირში გამოშვებულია 38 მილიონი ტონა ფოლადი — ორჯერ მეტი, ვიდრე 1940 წელს; ამოღებულია 320 მილიონი ტონა ქვანახშირი — ერთიორად მეტი, ვიდრე 1940 წელს, — და 52 მილიონი ტონა ნავთობი — 70 პროცენტით მეტი, ვიდრე 1940 წელს; გამომუშავებულია 133 მილიარდი კილოვატსაათი ელექტროენერგია — 2,8-ჯერ მეტი, ვიდრე 1940 წელს. ყველაზე უფრო სწრაფად იზრდება და ვითარდება საბჭოთა მანქანათმშენებლობა — ჩვენი ინდუსტრიის გული: 1953 წელს 3,8-ჯერ მეტი მანქანა და მოწყობილობა დამზადდა, ვიდრე ომამდელ 1940 წელს.

თვალსაჩინო წარმატებებია მოპოვებული ტრანსპორტის განვითარებასა და მშენებლობაში. ყოველწლიურად იზრდება მრეწველობისა და სოფლის მეურნეობის პროდუქციის ტვირთბრუნვა ჩვენი თვალუწვდენი ქვეყნის არტერიებით — რკინიგზებით, საზღვაო, სამდინარო გზებითა და არხებით, გზატკეცილებით. ახლა ყველა სახეობის ტრანსპორტს აქვს მძლავრი ტექნიკური ბაზა. წლითიწლობით იზრდება სამრეწველო, სასოფლო-სამეურნეო, კულტურულ-საყოფაცხოვრებო საწარმოებისა, დაწესებულებათა და საცხოვრებელი სახლების სამშენებლო სამუშაოთა მოცულობა. მშენებელი ორგანიზაციები აღჭურვილია დიდი წარმადობის მანქანებითა და მექანიზმებით.

მძიმე მანქანათმშენებლობის განვითარებაში მოპოვებულმა წარმატებებმა მოამზადეს პირობები სახალხო მოხმარების საგნების წარმოების მკვეთრი აღმავლობისათვის. კომუნისტურმა პარტიამ და საბჭოთა მთავრობამ დასახეს მსუბუქი და კვების მრეწველობის დაჩქარებული განვითარების ფართო პროგრამა იმ ვარაუდით, რომ ორი-სამი წლის განმავლობაში მნიშვნელოვნად გადიდდეს ჩვენი ქვეყნის მოსახლეობის უზრუნველყოფა მასობრივი მოხმარების სასურსათო და სამრეწველო საქონლით. ეს პროგრამა განუხრელად ხორციელდება და ჩვენი ქვეყნის მშრომელები უკვე თვალნათლივ ხედავენ ამ ღონისძიებათა პირველ შედეგებს, რომლებსაც პარტია და მთავრობა ახორციელებენ. 1953 წელს, განსაკუთრებით წლის მეორე ნახევარში, მრეწველობის ის დარგები, რომლებიც სახალხო მოხმარების საგნებს უშვებენ, უფრო სწრაფი ტემპით ვითარდებოდა, ვიდრე 1952 წელს. თუ ამ დარგების პროდუქცია 1952 წელს 10,5 პროცენტით გადიდდა, 1953 წლის მეორე ნახევარში იგი გადიდდა უკვე 14 პროცენტით. ამჟამად დაწყებულია მრავალი ასეული საფეიქრო და ტყავ-ფეხსაცმლის ფაბრიკის, აგრეთვე კვების მრეწველობის საწარმოს მშენებლობა. მარტო 1953 წელს მწყობრში ჩადგა დაახლოებით 300 ახალი საწარმო, რომლებიც უშვებენ სახალხო მოხმარების საქონელს. ფართოვდება და უახლესი მოწყობილობით აღიჭურვება მსუბუქი და კვების მრეწველობის მოქმედი საწარმოები.

ისახავს რა ამოცანას შემდგომ განავითაროს ყოველი ღონისძიებით სოციალისტური მრეწველობა, პარტია ყოველ ღონეს ხმარობს იმისათვის, რომ გამოვლინებულ და გამოყენებულ იქნეს შინაგანი რეზერვები, რომლებიც ჩვენი მრეწველობის წიაღში მოიპოვება. ჩვენში კიდევ არის ისეთი საწარმოები და მრეწველობის მთელი რიგი დარგებიც კი, რომლებიც ჩამორჩებიან, გეგმიურ დავალებებს ვერ ასრულებენ. ბევრ შემთხვევაში ცუდად იყენებენ უმდიდრეს ახალ ტექნიკას, ჯერ კიდევ დიდია მოწყობილობის მოცდენა. ჯერაც არ ექცევა საკმაო ყურადღება პროდუქციის ხარისხს. ცოტა როდია ისეთი საწარმოები, რომლებიც ვერ ასრულებენ შრომის ნაყოფიერების ზრდისა და პროდუქციის თვითღირებულების შემცირების დავალებებს. უყაირათოდ, მფლანგველურად იყენებენ ბევრ საწარმოში საწარმოო ფართობებს. სამეურნეო ხელმძღვანელთა შორის ჯერ კიდევ გვყავს ჩამორჩენილი, დახავსებული ადამიანები, რომლებიც ებღაუჭებიან ძველს, დრომოჭმულს და თავის მოვალეობად არ მიაჩნიათ ის, რომ ყოველი ღონისძიებით დანერგონ მოწინავე, პროგრესული, აქტიურად დაუჭირონ მხარი წარმოების ნოვატორებს. აღმოვფხვრათ ყველა ეს ნაკლი, ავიყვანოთ ჩამორჩენილი საწარმოები მოწინავეთა დონემდე — ნიშნავს იმას, რომ ავამოქმედოთ ჩვენი მრეწველობის მნიშვნელოვანი შინაგანი რეზერვები და ამით უზრუნველვყოთ ყველა მისი დარგის ახალი მძლავრი აღმავლობა.

კომუნისტური პარტია ღრმად დარწმუნებულია, რომ ჩვენი სახელოვანი მუშათა კლასი და ჩვენი გამოცდილი, გაზრდილი ინჟინერ-ტექნიკოსთა კადრები კიდევ უფრო ფართოდ გააჩაღებენ სოციალისტურ შეჯიბრებას იმ ახალი უდიდესი ამოცანების გადაჭრისათვის, რომლებიც დასახულია მრეწველობის, ტრანსპორტისა და მშენებლობის წინაშე, შრომის ნაყოფიერების შემდგომი გადიდებისათვის, თვითღირებულების შემცირებისა და პროდუქციის ხარისხის გაუმჯობესებისათვის, ყველა ჩვენი საშუალებისა და შესაძლებლობის უფრო ეკონომიური და გონივრული გამოყენებისათვის.

სერიოზულ წარმატებებს მიაღწია ჩვენმა ქვეყანამ სოფლის მეურნეობის დარგში. სავსებით აღდგენილია ომის პერიოდში დანგრეული კოლმეურნეობები, მანქანა-ტრაქტორთა სადგურები და საბჭოთა მეურნეობები. არა მარტო მივაღწიეთ, არამედ კიდევაც გადავაჭარბეთ ძირითადი სასოფლო-სამეურნეო კულტურების ნათესებისა და მოსავლიანობის ომამდელ ოდენობას, მაგრამ პარტია ახალ ღონისძიებებს სახავს არა სოფლის მეურნეობის განვითარების ამ უდავო და დიდი წარმატებათა მიხედვით, არამედ მშრომელთა განუწყვეტლივ მზარდ მატერიალურ მოთხოვნილებათა გათვალისწინებით. თუ არ მივაღწიეთ სოფლის მეურნეობის შემდგომ მკვეთრ აღმავლობას, არ შეიძლება სრულად უზრუნველვყოთ სურსათის სიუხვე და ნედლეულით მოვამარაგოთ ჩვენი სწრაფად მზარდი მსუბუქი და კვების მრეწველობა. საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის სექტემბრის პლენუმის დადგენილებასა და პარტიისა და მთავრობის შემდგომ გადაწყვეტილებებში სოფლის მეურნეობის საკითხების შესახებ შემუშავებულია სოციალისტური სოფლის მეურნეობის ყველა დარგის, პირველ რიგში, მეცხოველეობის და კარტოფილისა და ბოსტნეულის წარმოების დაჩქარებული განვითარების საბრძოლო კონკრეტული პროგრამა. ამ პროგრამის განხორციელება მთელი პარტიის, მთელი საბჭოთა ხალხის დიდმნიშვნელოვანი საქმეა.

საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის სექტემბრის პლენუმის შემდეგ გავიდა ნახევარი წელიწადი — მცირე დრო, მაგრამ ამ მოკლე ხანშიც ბევრი რამ გაკეთდა. კიდევ უფრო გაიზარდა და განმტკიცდა სოფლის მეურნეობის მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა. 1953 წელს სოფლის მეურნეობამ მიიღო 139 ათასი საერთო დანიშნულების ტრაქტორი (15-ძალიანზე გადაყვანით), 18 ათასი სათოხნი ტრაქტორი, 41 ათასი მარცვლეულის კომბაინი, 69 ათასი სატვირთო ავტომობილი, ორ მილიონზე მეტი ნიადაგის დასამუშავებელი იარაღი, სათესი, მოსავლის ასაღები და სხვა სასოფლო-სამეურნეო მანქანები, 6 მილიონი ტონა მინერალური სასუქი. ახლა მთელი საქმე ის არის, რომ სწორად, ყაირათიანად გამოვიყენოთ მძლავრი ტექნიკა. გადამწყვეტ მნიშვნელობას ანიჭებს რა კადრებს, პარტიამ მანქანა-ტრაქტორთა სადგურებში კოლმეურნეობათა მომსახურებისათვის გაგზავნა 100 ათასზე მეტი აგრონომი და ზოოტექნიკოსი, ბევრი ინჟინერი და ტექნიკოსი, რომელთაც შეუძლიათ მოაწყონ განუწყვეტლივ მზარდი მანქანა-ტრაქტორთა პარკის სწორად გამოყენება.

მაგრამ პარტიას ყოველივე ეს მხოლოდ პირველ ნაბიჯებად მიაჩნია სოფლის მეურნეობის მკვეთრი აღმავლობის დიად საყოველთაო-სახალხო საქმეში. ჩვენში მტს-ების, კოლმეურნეობებისა და საბჭოთა მეურნეობების მუშაობას ჯერ კიდევ ძალიან ბევრი ნაკლი ახასიათებს, ბევრია გამოუყენებელი რეზერვი. მაგალითად, საკმარისია ითქვას, რომ მარტო ჩვენი ქვეყნის აღმოსავლეთ, სამხრეთ-აღმოსავლეთ და სხვა რაიონების ყამირი და ნასვენი მიწების ათვისებით, — ეს მუშაობა კი პარტიამ და მთავრობამ უკვე დაიწყეს, — შესაძლებლობა გვაქვს მარცვლეული კულტურების ნათესი გავადიდოთ რამდენიმე მილიონი ჰექტარით. ამ საქმეს უდიდესი მნიშვნელობა აქვს. მარცვლეულის მეურნეობა მთელი სასოფლო-სამეურნეო წარმოების საფუძველია: რაც უფრო მეტ მარცვლეულს მოვიყვანთ, მით უფრო მეტი გვექნება არა მარტო პური, არამედ ხორცი, ერბო-კარაქი და მეცხოველეობის სხვა პროდუქტებიც.

კომუნისტური პარტია ღრმად დარწმუნებულია, რომ ჩვენი სახელოვანი კოლმეურნე გლეხობა, მანქანა-ტრაქტორთა სადგურებისა და საბჭოთა მეურნეობების მუშაკები ყოველ ღონეს იხმარენ, რათა მოკლე ვადაში აამოქმედონ სოციალისტური სოფლის მეურნეობის მთელი რეზერვები, აიყვანონ ჩამორჩენილი რაიონები და კოლმეურნეობები მოწინავეთა დონემდე, მიაღწიონ მინდვრების მოსავლიანობისა და მეცხოველეობის პროდუქტიულობის ისეთ საერთო აღმავლობას, რომ აყვავდეს უკლებლივ ყველა კოლმეურნეობა, რომ ყველა კოლმეურნე უზრუნველყოფილი, შეძლებული ადამიანი გახდეს, რომ ჩვენს ქვეყანაში უხვად იყოს კვების ყველა პროდუქტი ქალაქების მზარდი მოსახლეობისათვის, ყველა სახეობის ნედლეული მსუბუქი მრეწველობისათვის.

რა მიზანს ისახავს კომუნისტური პარტია, როცა იბრძვის მთელი საზოგადოებრივი წარმოების — როგორც სამრეწველო, ისე სასოფლო-სამეურნეო წარმოების — განუწყვეტელი ზრდისათვის? ეს მიზანია საბჭოთა ხალხის კეთილდღეობის შემდგომი განუხრელი გაუმჯობესება, მის მუდმივად მზარდ მატერიალურ და კულტურულ მოთხოვნილებათა სრული დაკმაყოფილება. ამ მიზნის განუხრელი განხორციელება პარტიისა და მთავრობის მთელი მოღვაწეობის უმაღლესი კანონია, კომუნისტური მშენებლობის პროგრამის უმნიშვნელოვანესი შემადგენელი ნაწილია. ჩვენ ვაშენებთ და ვაფართოებთ ქარხნებს, ფაბრიკებს, ელექტროსადგურებს, გაგვყავს რკინიგზის ახალი მაგისტრალები, განვამტკიცებთ კოლმეურნეობებს, ვაიარაღებთ სოფლის მეურნეობას უახლესი, უაღრესად მოწინავე ტექნიკით, ვაბანდებთ ყოველივე ამისათვის უდიდეს სახსრებს, რათა, საბოლოო ანგარიშით, მუშები, კოლმეურნეები, ინტელიგენცია — ყველა საბჭოთა ადამიანი უკეთ ცხოვრობდეს, რომ ჩვენი ხალხის მატერიალური კეთილდღეობა და კულტურული დონე წლითიწლობით, დღითიდღე მაღლდებოდეს.

ჩვენი ქვეყნის ეკონომიკის საერთო ზრდის საფუძველზე განუწყვეტლივ მატულობს მშრომელთა შემოსავალი. განუხრელად იზრდება მუშა-მოსამსახურეთა რეალური ხელფასი. ჩვენში სისტემატურად, წლითიწლობით მცირდება სამრეწველო და სასურსათო საქონლის სახელმწიფო და საცალო ფასები, იზრდება მოსახლეობისათვის შეღავათები და სხვა დახმარება სახელმწიფო ბიუჯეტიდან — სოციალური დაზღვევისა და სოციალური უზრუნველყოფის დახმარება და პენსიები, დახმარება მრავალშვილიანი და მარტოხელა დედებისადმი, უფასო სამედიცინო დახმარება, უფასო სწავლება, კვალიფიკაციის ამაღლება და სხვ. მუშა-მოსამსახურეთა ფულადი და რეალური ხელფასის ზრდასთან ერთად მატულობს გლეხთა შემოსავალი. 1953 წელს შემცირდა სასოფლო-სამეურნეო გადასახადი და კოლმეურნეთა პირადი მეურნეობიდან სავალდებულო ჩაბარების ნორმები. გადიდებულია სოფლის მეურნეობის პროდუქციის მნიშვნელოვანი ნაწილის დასამზადებელი და შესასყიდი ფასები. კოლმეურნეებს მთლიანად მოეხსნათ წარსული წლების სასოფლო-სამეურნეო გადასახადის ნარჩენი, ჩამოეწერათ სახელმწიფოსათვის მეცხოველეობის პროდუქტებისა და კარტოფილის ჩაბარების წარსული წლების დავალიანება. კოლმეურნეობებს ჩამოეწერათ კარტოფილისა და ბოსტნეულის ჩაბარების წარსული წლების დავა-

(გაგრძელება მე-2 გვ.)

ბიბლიოთეკა

მ ი მ ა რ თ ვ ა

საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტისა

ყველა ამომრჩეველს, მუშებს, გლეხებს, საბჭოთა ინტელიგენციას, საბჭოთა არმიისა და სამხედრო-საზღვაო ფლოტის მეომრებს

(გაგრძელება).

ლიანება. ყოველივე ამან ხელი შეუწყო კოლმეურნე გლეხობის მატერიალური კეთილდღეობის გაუმჯობესებას. მარტო კოლმეურნეობებისა და კოლმეურნეების ეკონომიური წახალისების ღონისძიებათა, აგრეთვე საგადასახადო პოლიტიკის დარგში ღონისძიებათა განხორციელებით კოლმეურნეობათა და კოლმეურნეთა შემოსავალი 1953 წელს 13 მილიარდი მანეთითა და მეტით გაიზარდა.

სისტემატურად ფართოვდება საქონელბრუნვა. 1953 წელს სავაჭრო ქსელს წლიური გეგმის დამატებით გადაეცა 38 მილიარდი მანეთის საქონელი. მარტო სახელმწიფო და კოოპერაციული ვაჭრობის ხაზით 1953 წელს მოსახლეობას მიეყიდა 21 პროცენტით მეტი საქონელი, ვიდრე 1952 წელს. განსაკუთრებით გაიზარდა ისეთი პროდუქტებისა და საქონლის გაყიდვა, როგორიცაა ხორცი, ერბო·კარაქი, ყველი, შაქარი, ბოსტნეული, აბრეშუმის ქსოვილები, მზა ტანსაცმელი, ტყავის ფეხსაცმელი, ავეჯი, საკერავი მანქანები, საათები, პატეფონები, რადიომიმღებები, ტელევიზორები, ველოსიპედები, მოტოციკლები და მსუბუქი ავტომობილები. განუწყვეტლივ დიდდება მასობრივი მოხმარების საქონლის წარმოება. პარტია და მთავრობა ახორციელებენ ღონისძიებებს, რათა იზრდებოდეს და ფართოვდებოდეს მაღაზიებისა და სხვა სავაჭრო საწარმოების ქსელი. კომუნისტური პარტია ისახავს ამოცანად — და ეს ამოცანა უთუოდ განხორციელდება — გადაჭრით გააუმჯობესოს საბჭოთა ვაჭრობის ორგანიზაცია და მომხმარებლის მომსახურება, მიაღწიოს ისეთ მდგომარეობას, რომ ორი-სამი წლის შემდეგ თვითეულ ქალაქსა და თვითეულ სასოფლო რაიონში საბჭოთა ადამიანებს შეეძლოთ იყიდონ ყველა საჭირო საქონელი.

კომუნისტური პარტიის მუდმივი საზრუნავია მშრომელებისათვის საცხოვრებელი სახლების მშენებლობა. ჯერჯერობით ჩვენ გვაკლია საცხოვრებელი სახლები. ეს გასაგებიცაა: მრეწველობის განუწყვეტელი ზრდის გამო ქალაქებისა და სამრეწველო ცენტრების მოსახლეობა წლითიწლობით მატულობს. ომისშემდგომ პირველ წლებში უწინარეს ყოვლისა უნდა გვეშენებინა მტრის მიერ გადაბუგული ქალაქები, მუშათა დაბები და სოფლები იმ რაიონებში, რომლებმაც ოკუპაცია განიცადეს — იქ მილიონობით ადამიანმა დაკარგა სახლკარი და მიწურებს აფარებდნენ თავს. თუ რა გაკეთდა და კეთდება ჩვენს ქვეყანაში საბინაო მშენებლობის დარგში, ამას მოწმობენ ციფრები: ომისშემდგომ წლებში ქალაქებსა და მუშათა დაბებში აშენდა 155 მილიონ კვადრატულ მეტრზე მეტი საცხოვრებელი ფართობი მუშა-მოსამსახურეებისათვის, ხოლო სოფლებში — ოთხ მილიონამდე სახლი კოლმეურნეებისა და სოფლის ინტელიგენციისათვის. საბჭოთა მთავრობა სისტემატურად ადიდებს ასიგნობებს საცხოვრებელი სახლების მშენებლობისათვის. შარშან ქალაქებისა და მუშათა დაბების მოსახლეობამ მიიღო 28 მილიონ კვადრატულ მეტრზე მეტი საცხოვრებელი ფართობი, ხოლო კოლმეურნეებმა და სოფლის ინტელიგენციამ — 400 ათასზე მეტი ახალი საცხოვრებელი სახლი. ბევრი გაკეთდა, მაგრამ ეს იმას როდი ნიშნავს, რომ შეიძლება მიღწეულს დავჯერდეთ. კიდევ უფრო ფართო გაქანება უნდა მიეცეს საბინაო მშენებლობას 1954 წელს და შემდგომ წლებშიც. კომუნისტური პარტია მტკიცედ და თანმიმდევრულად იბრძოლებს მშრომელთა საბინაო პირობების შემდგომი გაუმჯობესებისათვის. ყველგან — ჩვენი ქვეყნის ქალაქებსა და სოფლებში შენდება სკოლები, საავადმყოფოები, საბავშვო და კულტურული დაწესებულებანი. 1953 წელს კულტურულ საყოფაცხოვრებო მშენებლობაში კაპიტალდაბანდებათა მოცულობა 22 პროცენტით გადიდდა წინა წელთან შედარებით. წლითიწლობით დიდდება და კვლავაც გადიდდება სახელმწიფო ხარჯები ჯანმრთელობის დაცვის, ქალაქებისა და მუშათა დაბების კეთილმოწყობისათვის, საავადმყოფოების, სამშობიარო სახლების, დისპანსერების, სანატორიუმებისა და მშრომელთა დასასვენებელი სახლების ქსელის გაფართოებისათვის, მოსახლეობის სამედიცინო და საყოფაცხოვრებო მომსახურების გაუმჯობესებისათვის.

კომუნისტური პარტია კვლავაც დაუცხრომლად იბრძოლებს ხალხის ცხოვრების შემდგომი გაუმჯობესებისათვის, მტკიცედ და თანმიმდევრულად განახორციელებს მშრომელთა მატერიალური კეთილდღეობის გაუმჯობესების პროგრამას, რომელიც მან დასახა. პარტიას ეს მიაჩნია თავის წმიდა მოვალეობად.

პარტია მუდამ ზრუნავს სოციალისტური კულტურის აყვავებისათვის, ჩვენი ხალხის სულიერი სიმდიდრის გამრავლებისათვის, სახალხო განათლების, მეცნიერების, ლიტერატურის, ხელოვნების შემდგომი განვითარებისათვის. კულტურული და განათლებული ადამიანი გახდეს ყველა მუშა და ყველა გლეხი — აი, რა ამოცანას ისახავს კომუნისტური პარტია.

ჩვენს ქვეყანაში განხორციელებულია საყოველთაო·სავალდებულო შვიდწლიანი განათლება. მეხუთე ხუთწლედის დამლევისათვის დამთავრდება შვიდწლიანი განათლების ნაცვლად საყოველთაო საშუალო განათლების შემოღება მოკავშირე რესპუბლიკების დედაქალაქებში, საოლქო, სამხარეო და უდიდეს სამრეწველო ცენტრებში, იმ ვარაუდით, რომ შემდგომ ხუთწლედში საყოველთაო საშუალო განათლება განხორციელდეს მთელს ჩვენს ქვეყანაში. წლითიწლობით დიდდება სახალხო განათლების ხარჯები. ახლა ჩვენს ქვეყანაში ყველა სახეობის სწავლებაში სწავლობს 57 მილიონზე მეტი კაცი. მარტო უმაღლეს სასწავლებლებსა და ტექნიკუმებში სწავლობს სამ მილიონზე მეტი კაცი.

პარტიას თავის ერთ·ერთ უმნიშვნელოვანეს ამოცანად მიაჩნია ის, რომ უზრუნველყოს მოწინავე საბჭოთა მეცნიერების აყვავება და შემდგომი განუწყვეტელი განვითარება. ჩვენმა მეცნიერებმა, რომლებსაც შექმნილი აქვთ ყოველგვარი პირობა ნაყოფიერი შემოქმედებითი შრომისათვის, გაამდიდრეს მეცნიერება მთელი რიგი უდიდესი აღმოჩენებით ცოდნის ყველა დარგში. ისინი დაეუფლნენ ატომის ენერგიის მიღების მეთოდებს, და ამით მოსპეს ამერიკის შეერთებული შტატების მონოპოლია ამ დარგში. წარმატებით ხორციელდება ბევრი ამოცანა, რომ ჩვენი სამშობლოს უდიდესი ბუნებრივი რესურსები გამოვიყენოთ ხალხის ინტერესებისათვის. ყოველივე ეს უდავოა. მაგრამ ამასთან ერთად საბჭოთა მეცნიერების წინაშე დასახულია ჯერ კიდევ ბევრი გადაუჭრელი ამოცანა, უწინარეს ყოვლისა სოფლის მეურნეობის შემდგომი აღმავლობის დაჩქარების დარგში. მოუწოდებს რა საბჭოთა მეცნიერებს გადაჭრან ეს ამოცანები, პარტია იბრძოლებს ყოველმხრივ განამტკიცოს და გააფართოოს მეცნიერებისა და პრაქტიკის შემოქმედებითი თანამშრომლობა და მჭიდრო კავშირი, მოახმაროს მეცნიერების ყველა უახლესი მიღწევა მრეწველობის, სოფლის მეურნეობის განვითარებას, ჩვენი ხალხის ცხოვრების შემდგომ განუწყვეტელ გაუმჯობესებას.

საბჭოთა სოციალისტურ წყობილებას უდიდესი, ჭეშმარიტად დაუშრეტელი შესაძლებლობანი მოეპოვება ჩვენი ქვეყნის ეკონომიკისა და კულტურის კიდევ უფრო მძლავრი განვითარებისათვის, ხალხის კეთილდღეობის განუხრელი გაუმჯობესებისათვის. საბჭოთა კავშირის კომუნისტურ პარტიას თავის ძირითად და მთავარ ამოცანად მიაჩნია მთლიანად გამოიყენოს ეს შესაძლებლობანი, რათა უზრუნველყოს საბჭოთა საზოგადოების შემდგომი ყოველმხრივი პროგრესი, ჩვენი ქვეყნის საწარმოო ძალების განუწყვეტელი და სწრაფი განვითარება. რაც უფრო განავითარებს საბჭოთა ხალხი ჩვენი ქვეყნის საწარმოო ძალებს, რაც უფრო მეტ პროდუქციას მოგვცემს ჩვენი მრეწველობა და ჩვენი სოფლის მეურნეობა, მით უფრო მალე გადავწყვეტთ პროდუქტების სიუხვის შექმნის დიად ამოცანას და უზრუნველვყოფთ კომუნიზმის გამარჯვებას ჩვენს ქვეყანაში.

ჩვენს ქვეყანაში კომუნისტური საზოგადოების წარმატებით აშენების უმნიშვნელოვანესი პირობაა ხალხთა მშვიდობისა და უშიშროების ბურჯის — საბჭოთა სოციალისტური სახელმწიფოს ძლიერების განუწყვეტელი ზრდა. ჩვენი სახელმწიფოს ძალისა და სიმტკიცის საფუძველია მუშათა კლასისა და კოლმეურნე გლეხობის ურყევი კავშირი, მთელი საბჭოთა საზოგადოების მორალურ-პოლიტიკური ერთიანობა, სსრ კავშირის ხალხთა ურღვევი მეგობრობა.

კომუნისტურმა პარტიამ გამოჭედა მუშათა კლასის მტკიცე კავშირი მშრომელ გლეხობასთან, გადააქცია იგი იმ გადამწყვეტ ძალად, რომელმაც უზრუნველყო ოქტომბრის სოციალისტური რევოლუციის გამარჯვება, სოციალიზმის აშენება ჩვენს ქვეყანაში. ეს დიადი ძალა უზრუნველყოფს ჩვენს ახალ-ახალ წარმატებას კომუნიზმის მშენებლობის სახელოვან გზაზე. მუშათა და გლეხთა კავშირის შემდგომი განმტკიცება არის იმის პირობა, რომ ჩვენი ქვეყნის ყველა მშრომელი კიდევ უფრო მჭიდროდ დაირაზმოს კომუნისტური პარტიისა და საბჭოთა მთავრობის გარშემო; ეს კავშირი ჩვენი სოციალისტური სახელმწიფოს ძალისა და ძლიერების განმტკიცების საფუძველია.

თავისი ეროვნული პოლიტიკით კომუნისტურმა პარტიამ აღმოფხვრა შუღლი და მტრობა ჩვენი ქვეყნის ხალხებს შორის, მჭიდროდ დარაზმა ისინი ერთიან, ძმურ ოჯახად, გამოჭედა თანასწორუფლებიან ხალხთა ურღვევი მეგობრობა — საბჭოთა მრავალეროვანი სახელმწიფოს უძლეველი ძალების წყარო, მოძმე საბჭოთა რესპუბლიკების ყველა წარმატების პირობა. ეს მეგობრობა იშვა და განმტკიცდა ჩვენი სამშობლოს ხალხთა ერთობლივ ბრძოლაში უცხოელი დამპყრობლების წინააღმდეგ, მეფის თვითმპყრობელობისა და კაპიტალისტებისა და მემამულეების ბატონობის წინააღმდეგ. ეს მეგობრობა განმტკიცებულია სსრ კავშირის ხალხთა სისხლით, რომელიც მათ დაღვარეს სამოქალაქო ომისა და დიდი სამამულო ომის წლებში. ეს მეგობრობა შედუღაბებულია საერთო შემოქმედებითი შრომით და ურთიერთდახმარებით ჩვენს ქვეყანაში სოციალიზმის მშენებლობის წლებში. ურღვევი და ურყევია ეს დიადი, ძმური მეგობრობა და არ არსებობს მსოფლიოში ძალა, რომელსაც შეეძლოს მისი დარღვევა! სსრ კავშირის ხალხთა ამ ურღვევი მეგობრობის ერთ-ერთი მკაფიო გამოვლინებაა რუსეთთან უკრაინის შეერთების 300 წლისთავი, რომელსაც მიმდინარე წელს აღვნიშნავთ როგორც უკრაინელი, რუსი და საბჭოთა კავშირის ყველა სხვა ხალხის დიდ ეროვნულ დღესასწაულს.

კომუნისტურ პარტიას თავის წმიდა მოვალეობად მიაჩნია ის, რომ კვლავაც დაუცხრომლად განამტკიცოს ხალხთა მეგობრობა — ჩვენი სოციალისტური მრავალეროვანი სახელმწიფოს ძლიერებისა და უძლეველი ძალის ეს საფუძველი.

კომუნისტურ პარტიასა და საბჭოთა მთავრობას წმიდათა წმიდად მიაჩნია ჩვენი ხალხის სურვილი — უზრუნველყოს მშვიდობიანი შრომა და მშრომელთა ცხოვრების მატერიალური და კულტურული დონის განუწყვეტელი ამაღლება. ამიტომ პარტია და მთავრობა ყოველ ღონეს ხმარობენ იმისათვის, რომ არ დაუშვან ახალი ომი, რომ ხალხები ცხოვრობდნენ მშვიდობით, რომ შენელდეს საერთაშორისო დაძაბულობა და დამყარდეს ნორმალური ურთიერთობა სახელმწიფოებს შორის.

ჩვენი საგარეო პოლიტიკა ნათელი და გარკვეულია. ეს არის ყველა ხალხის მშვიდობისა და მეგობრობის პოლიტიკა. იგი გამოაცხადა ჩვენი პარტიისა და საბჭოთა სახელმწიფოს დამაარსებელმა დიდმა ლენინმა, რომელმაც გვიჩვენა, რომ შესაძლებელია ორი სხვადასხვა ეკონომიური სისტემის — სოციალისტური და კაპიტალისტური სისტემების ხანგრძლივი მშვიდობიანი თანაარსებობა. კაპიტალიზმის ბანაკის მხოლოდ ყველაზე ბეც პოლიტიკოსებს შეუძლიათ მშვიდობისადმი ჩვენი განუხრელი და გულწრფელი მისწრაფება შეაფასონ როგორც საბჭოთა სახელმწიფოს სისუსტის ნიშანი. გაანადგურა რა ჰიტლერული გერმანია, რომელმაც ევროპის ბევრი ქვეყანა დაიმონა, საბჭოთა კავშირმა დაამტკიცა, რომ მას შეუძლია დაიცვას საკუთარი თავი და გამანადგურებელი პასუხი გასცეს ყველა აგრესორს.

ომისშემდგომ წლებში ჩვენი ქვეყანა კიდევ უფრო ძლიერი და უძლეველი გახდა. მას აქვს ყველაფერი, რაც საჭიროა, რომ დაიცვას ჩვენი ხალხის მშვიდობიანი შრომა და ჭკუა ასწავლოს ყველას, ვინც გაბედავს ხელყოს ჩვენი თავისუფლება და დამოუკიდებლობა. ჩვენ არ გვაშინებს არავითარი აგრესორის მუქარა, მაგრამ მტკიცედ და თანმიმდევრულად ვიცავთ მშვიდობას ჩვენი ხალხისა და მთელი დედამიწის ხალხთა ინტერესებისათვის. ჩვენ დარწმუნებული ვართ, რომ არ არის თანამედროვე საერთაშორისო მდგომარეობის ისეთი სადავო საკითხი, რომლის გადაჭრა არ შეიძლებოდეს მშვიდობიანი გზით.

საბჭოთა კავშირის სამშვიდობო საგარეო პოლიტიკას ადასტურებს მთელი მისი საქმიანობა. ახლა მთელი მსოფლიო ხედავს თუ რა კოლოსალურად განსხვავდება ურწმენობისა და ომის ფსიქოზის ატმოსფერო, რომელსაც ხელოვნურად ქმნიან კაპიტალისტურ ქვეყნებში, მშვიდობიანი, შემოქმედებითი აღმშენებლობითი შრომის ვითარებისაგან, სიმშვიდისა და მტკიცე რწმენის ატმოსფეროსაგან, რომელიც ესოდენ დამახასიათებელია სოციალიზმის ქვეყნისათვის. ყველა ხედავს, რომ საბჭოთა ადამიანების მთავარი საზრუნავი და ყველაზე მხურვალე სურვილია იცხოვრონ მშვიდობით და მეგობრობით ყველა ხალხთან. ამაში შეუძლია დარწმუნდეს ყველა ობიექტური, მიუკერძოებელი ადამიანი, რისთვისაც საკმარისია მხოლოდ ნახოს ჩვენი ქალაქები და სოფლები, საბჭოთა ხალხის შთაგონებული მშვიდობიანი შრომა. ჩვენს სამშობლოს მშვიდობის მქადაგებელსა და მედროშეს უწოდებს ყველა ქვეყნის მილიონობით ადამიანი. ხალხთა მშვიდობისა და მეგობრობის დროშა წმიდაა ჩვენთვის, საბჭოთა ადამიანებისათვის! ჩვენ მაღლა გვიჭირავს და კვლავაც მაღლა დავიჭერთ ამ დიად, კეთილშობილურ დროშას.

მშვიდობისმოყვარე საბჭოთა სახელმწიფოსთან მჭიდრო ძმური ერთიანობით იბრძვიან მშვიდობისათვის ევროპისა და აზიის სახალხო-დემოკრატიული სახელმწიფოები. მშვიდობისა და დემოკრატიის ბანაკის მძლავრი ძალა გახდა ჩინეთის სახალხო რესპუბლიკა. საბჭოთა კავშირთან ერთად იზრდება და მტკიცდება მთელი დემოკრატიული, მშვიდობისმოყვარე ბანაკი, იზრდება და ფართოვდება ხალხთა მოძრაობა მშვიდობის დასაცავად. საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტია კვლავაც მთელ თავის ძალღონეს მოახმარს ბრძოლას მშვიდობისათვის, მშვიდობის, დემოკრატიისა და სოციალიზმის მძლავრი ბანაკის შემდგომი განმტკიცებისათვის, იმისათვის, რომ განამტკიცოს საბჭოთა ხალხის მეგობრობა და თანამშრომლობა დიდ ჩინელ ხალხთან, სახალხო დემოკრატიის ყველა ქვეყნის მშრომელებთან, ყოველი ღონისძიებით განავითაროს საბჭოთა კავშირის ეკონომიური ურთიერთობა და დაამყაროს მეგობრული დამოკიდებულება დედამიწის ყველა ქვეყანასთან.

ფხიზლად დგას რა ხალხის ინტერესების, მისი მშვიდობიანი შრომის სადარაჯოზე, კომუნისტურ პარტიას არ შეუძლია არ გაითვალისწინოს, რომ საზღვარგარეთ არიან რეაქციული იმპერიალისტური ძალები, რომლებიც ცდილობენ გაამწვაონ და გააძლიერონ საერთაშორისო დაძაბულობა, გააჩაღონ ახალი ომი. ამიტომ, მტკიცედ და თანმიმდევრულად ახორციელებს რა მშვიდობის პოლიტიკას, მთელი ძალღონით იცავს რა ყველა ხალხისათვის დიად და წმიდა საქმეს — მშვიდობის საქმეს, პარტიას საჭიროდ მიაჩნია, დაუცხრომლად სრულყოს და განამტკიცოს საბჭოთა სახელმწიფოს შეიარაღებული ძალები, რათა უზრუნველყოს ჩვენი სამშობლოს უშიშროება.

საბჭოთა სოციალისტურმა წყობილებამ, სამუდამოდ მოსპო რა ადამიანის მიერ ადამიანის ექსპლოატაცია, ხელისუფლების სათავეში ჩააყენა მუშათა კლასის, კოლმეურნე გლეხობისა და მშრომელი ინტელიგენციის საუკეთესო ადამიანები, შექმნა მთელი საბჭოთა საზოგადოების ურყევი მორალურ-პოლიტიკური ერთიანობა. ეს წყობილება მსოფლიოში ყველაზე დემოკრატიული საზოგადოებრივი და სახელმწიფოებრივი წყობილებაა. საბჭოთა სახელმწიფოს მართვაში მონაწილეობენ ხალხთა უაღრესად ფართო მასები. ჩვენი ხალხი თავის საუკეთესო შვილებს ირჩევს სახელმწიფო ხელისუფლების უმაღლეს ორგანოში — სსრ კავშირის უმაღლეს საბჭოში.

კომუნისტური პარტია თავის ამოცანად ისახავს დაუცხრომლად განავითაროს ჩვენი საბჭოთა, სოციალისტური დემოკრატია, მიაღწიოს იმას, რომ მილიონობით მშრომელი კიდევ უფრო ფართოდ და აქტიურად იღებდეს მონაწილეობას სახელმწიფოს მართვაში. პარტია შეურიგებლად იბრძვის და კვლავაც შეურიგებლად იბრძოლებს საბჭოთა აპარატის ცალკეულ რგოლებში ბიუროკრატიზმისა და საქმის გაჭიანურების ყოველი გამოვლინების წინააღმდეგ, მშრომელთა საჭიროებისა და მოთხოვნილებისადმი უყურადღებობის, უგულებელყოფის ფაქტების წინააღმდეგ, დაუცხრომლად განამტკიცებს სოციალისტურ კანონიერებას, რომელიც იცავს ჩვენი სამშობლოს მოქალაქეთა წმიდა და ურყევ უფლებებს, რომლებიც ჩაწერილია სსრ კავშირის კონსტიტუციაში.

ამხანაგო ამომრჩევლებო!

საბჭოთა სახელმწიფოს ოცდათექვსმეტი წლის არსებობამ უცილობლად და თვალნათლივ დაგვანახვა, ცხადყო თუ რა უდავო, მსოფლიო-ისტორიული უპირატესობანი აქვს სოციალიზმს კაპიტალიზმთან შედარებით. სოციალიზმი საწარმოო ძალების აყვავებაა, თავისთვის, მთელი საზოგადოებისათვის თავისუფალი და მშვიდობიანი შრომაა, სოციალიზმი ხალხის კეთილდღეობის განუხრელი გაუმჯობესება, ხალხთა თანასწორუფლებიანობა და მეგობრობაა, იგი მტკიცე და ხანგრძლივი მშვიდობისათვის თანმიმდევრული ბრძოლაა. კაპიტალიზმი ეკონომიური კრიზისები, მშრომელთა ულმობელი, მხეცური ექსპლოატაცია, უმუშევრობის საშინელება, სიღატაკე და შიმშილია საზოგადოების ერთ პოლუსზე, ფუფუნება და საზღაპრო მოგებაა მეორე პოლუსზე; კაპიტალიზმი ეროვნული ჩაგვრის, ხალხთა შორის მტრობისა და ომების გაჩაღების პოლიტიკაა.

ყველა ხედავს თუ როგორ ემატება ჩვენს ქვეყანას ახალი, სისხლსავსე ცხოველმყოფელი ძალები, როგორ დაძლია და გადალახა მან ომით წარმოშობილი უზომო სიძნელენი, როგორ უმჯობესდება ხალხის ცხოვრება, რა მტკიცედ მივდივართ წინ აყვავების გზით. რას დაუპირისპირებს ამას კაპიტალისტური სამყარო? იგი ეკონომიური დაქვეითების და გა-

(დასასრული მე-3 გვ.).

მიმართვა

საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტისა

ყველა ამომრჩეველს, მუშებს, გლეხებს, საბჭოთა ინტელიგენციას, საბჭოთა არმიისა და სამხედრო-საზღვაო ფლოტის მეომრებს

(დასასრული)

ჭირვებისა და სიღატაკის შემდგომ გამწვავების მძიმე პერსპექტივებს უქადის ხალხებს. სამხედრო მრეწველობის ვერავითარი ხელოვნური გაბერვა ვერ იხსნის კაპიტალიზმის ქვეყნებს ეკონომიური კრიზისისაგან, რომელიც ულმობლად უახლოვდება მათ და რომლის ნიშნებიც სულ უფრო აშკარა და მრისხანე ხდება. მატულობს უმუშევრობა, იკვეცება მრეწველობის მშვიდობიანი დარგები, იქ განუწყვეტლივ იზრდება პირველი საჭიროების საქონლის ფასები, მატულობს გადასახადები, სულ უფრო ქვეითდება მშრომელთა ცხოვრების დონე. ძლიერდება შინაგანი რეაქცია, ყოველნაირად აღვივებენ ომის ფსიქოზს, რომელიც კოლოსალურ მოგებას აძლევს კაპიტალისტურ მონოპოლიებს.

ეყრდნობა რა საბჭოთა სოციალისტური წყობილების დიად უპირატესობებს, საბჭოთა კავშირის კომუნისტურ პარტიას მტკიცე რწმენით მიჰყავს ჩვენი ქვეყანა კომუნიზმის სრული გამარჯვებისაკენ.

მთელ თავის საქმიანობაში პარტია ხელმძღვანელობს მარქს—ენგელს—ლენინ—სტალინის დიადი მოძღვრებით, ხელმძღვანელობს კომუნისტური პარტიის უკვდავი შემქმნელისა და საბჭოთა სახელმწიფოს დამაარსებლის ვლადიმერ ილიას-ძე ლენინის ბრძნული ანდერძით.

გაჰყვა რა ლენინის მიერ ნაჩვენებ გზას, პარტიამ ცენტრალური კომიტეტის ხელმძღვანელობით, რომელსაც ი. ბ. სტალინი მეთაურობდა, სოციალიზმის გამარჯვებამდე მიიყვანა ჩვენი სამშობლოს ხალხები; ახორციელებს რა ლენინის ანდერძს, პარტია განუწყვეტლივ განამტკიცებს საბჭოთა სახელმწიფოს, მუშათა და გლეხთა ურღვევ კავშირს, სსრ კავშირის ხალხთა დიად მეგობრობას, დაუცხრომლად ზრუნავს ჩვენი ქვეყნის ეკონომიკის შემდგომი აყვავებისათვის, საბჭოთა ადამიანების ცხოვრების მატერიალური და კულტურული დონის ამაღლებისათვის.

ჩვენს ქვეყანაში არის ყველაფერი, რაც საკმარისია და საჭიროა სრული კომუნისტური საზოგადოების აშენებისათვის. მაგრამ ჩვენ ჯერ კიდევ გვაქვს გადაუჭრელი სამეურნეო ამოცანებიც, გვაქვს ზრდის ერთგვარი სიძნელეებიც. იმისათვის, რომ წარმატებით გადავჭრათ ჩვენი გადაუდებელი ამოცანები, დავძლიოთ ნაკლოვანებანი და სიძნელენი, საჭიროა კიდევ უფრო ფართოდ გავაჩაღოთ თვითკრიტიკა და განსაკუთრებით ქვემოდან კრიტიკა. კომუნისტური პარტია იბრძვის იმისათვის, რომ ყველა საბჭოთა ადამიანი გაბედულად და უშიშრად ამხილებდეს მუშაობის ნაკლოვანებებს, კიდევ უფრო აქტიურად ეხმარებოდეს პარტიას ამ ნაკლოვანებათა უფრო სწრაფად აღმოფხვრაში.

პარტიამ ჩვენი ქვეყანა მიიყვანა მსოფლიო-ისტორიულ გამარჯვებამდე იმიტომ, რომ იგი, არის რა მშრომელთა მოწინავე რაზმი, მუდამ ეყრდნობოდა და ეყრდნობა ხალხის ნდობას, მილიონობით ადამიანის შემოქმედებით აქტივობას. პარტიას დიდად სწამს ხალხის ძალა, მისი რევოლუციური ენერგია. იგი მჭიდროდ და განუყრელად არის დაკავშირებული ხალხთან. პარტიის, მთავრობისა და ხალხის დიადი ერთიანობა — აი ყველა ჩვენი გამარჯვების ცხოველმყოფელი წყარო, კომუნიზმის გზით ჩვენი მტკიცე წინსვლის საფუძველი.

ამ ერთიანობის მკაფიო გამოხატულებაა კომუნისტთა და უპარტიოთა საარჩევნო ბლოკი. ჩვენი ქვეყნის სახელმწიფო ხელისუფლების უმაღლეს ორგანოს — სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს არჩევნებში კომუნისტური პარტია გამოდის პროფესიულ კავშირებთან, კომკავშირთან და მშრომელთა სხვა ორგანიზაციებთან და საზოგადოებებთან ერთად. დეპუტატობის კანდიდატები საერთოა როგორც კომუნისტებისათვის, ისე უპარტიოებისათვის.

ყველა წინა არჩევნებში კომუნისტებისა და უპარტიოების ბლოკი მუდამ იმარჯვებდა. ამ ბლოკის კანდიდატებისათვის ერთსულოვანი ხმის მიცემით ჩვენი ხალხი სრულ ნდობას უცხადებდა კომუნისტურ პარტიას, იწონებდა და მხარს უჭერდა მის პოლიტიკას.

კომუნისტურ პარტიას იმედი აქვს, რომ მომავალ არჩევნებში ყველა ამომრჩეველი ერთსულოვნად მისცემს ხმას კანდიდატებს, რომლებსაც კომუნისტები ასახელებენ უპარტიო მუშებთან, გლეხებთან, ინტელიგენციასთან ერთად, კვლავ გამოუცხადებენ ნდობას პარტიას და მოიწონებენ მის პოლიტიკას, რომელიც გამოხატავს ხალხის ძირეულ ინტერესებს.

სრული იმედი აქვს რა, რომ სსრ კავშირის უმაღლეს საბჭოში ერთსულოვნად იქნებიან არჩეული კომუნისტების და უპარტიოთა ბლოკის კანდიდატები, რომ ამომრჩევლებს ესმით და იწონებენ პარტიის პოლიტიკას, საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტი მოუწოდებს ყველა ამომრჩეველს — მუშებს, გლეხებს, საბჭოთა ინტელიგენციას, საბჭოთა არმიისა და სამხედრო-საზღვაო ფლოტის მეომრებს, კიდევ უფრო მჭიდროდ დაირაზმონ კომუნისტური პარტიისა და საბჭოთა მთავრობის გარშემო კომუნიზმის მშენებლობის დიდებული ამოცანების განხორციელებისათვის საბრძოლველად.

საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტი მოუწოდებს ყველა კომუნისტს ხმა მისცენ სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს დეპუტატობის უპარტიო კანდიდატებს ისეთივე ერთსულოვნებით, როგორც კომუნისტ კანდიდატებს. კომუნისტურ პარტიას იმედი აქვს, რომ უპარტიო ამომრჩევლები ხმას მისცემენ დეპუტატობის კომუნისტ კანდიდატებს ისეთივე ერთსულოვნებით, როგორც უპარტიო კანდიდატებს.

კომუნისტებისა და უპარტიოების ბლოკის კანდიდატებისათვის ხმის მიცემით ამომრჩევლები ხმას მისცემენ კომუნისტური პარტიის პოლიტიკას, მის მიერ დასახული ამოცანების განხორციელებას — ჩვენი სოციალისტური მრეწველობის შემდგომ აყვავებას და სოფლის მეურნეობის მკვეთრ აღმავლობას, ხალხის მატერიალური კეთილდღეობისა და კულტურული დონის განუხრელ ამაღლებას, ჩვენი სოციალისტური სახელმწიფოს ძლიერებისა და ძალის ყოველნაირად განმტკიცებას და ახალ წარმატებებს მის ბრძოლაში მშვიდობის შენარჩუნებისა და განმტკიცებისათვის, ჩვენს ქვეყანაში კომუნისტური საზოგადოების აშენებისათვის.

ამხანაგო ამომრჩევლებო!

საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტი მოგიწოდებთ 1954 წლის 14 მარტს ერთსულოვნად მიხვიდეთ საარჩევნო ყუთებთან. არ უნდა დარჩეს არცერთი ამომრჩეველი, რომელიც არ გამოიყენებს თავის საპატიო უფლებას — აირჩიოს სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს დეპუტატები. დაე 1954 წლის 14 მარტი გახდეს საბჭოთა კავშირის მშრომელთა საყოველთაო-სახალხო დღესასწაული, პარტიის, მთავრობისა და ხალხის მჭიდრო ერთიანობის ახალი, მძლავრი დემონსტრაცია.

ყველანი არჩევნებზე!

მიეცით ხმა კომუნისტებისა და უპარტიოების სახალხო ბლოკის კანდიდატებს!

გაუმარჯოს ჩვენს დიად სამშობლოს — საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირს!

გაუმარჯოს დიდ საბჭოთა ხალხს — კომუნიზმის მშენებელს!

გაუმარჯოს კომუნისტური პარტიის, საბჭოთა მთავრობისა და მთელი ხალხის ურღვევ ერთიანობას!

ლენინ — სტალინის დროშით, კომუნისტური პარტიის ხელმძღვანელობით — წინ, კომუნიზმის სრული გამარჯვებისაკენ!

საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტი

ფიზკულტურელები სტახანოვურ ვახტზე

თელავის ძაფსალები ფაბრიკის მუშა-მოსამსახურენი ენერგიულად ემზადებიან სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს არჩევნების ღირსეულად შეხვედრისათვის. ფაბრიკის მრავალი ფიზკულტურელი და სპორტსმენი დგა არჩევნებისადმი მიძღვნილ სტახანოვურ ვახტზე და გადაჭარბებით ასრულებს საწარმოო დავალებას.

მესამეთანრიგოსანმა მძლეოსანმა ვ. მაისურაძემ ვალდებულება აიღო — საწარმოო დავალება 150 პროცენტით შეასრულოს. ძაფის მკინძავები, მესამეთანრიგოსნები ქ. კუპატაძე საწარმოო დავალებას 112 პროცენტით ასრულებს, ა. ამბარდანი და ე. ბოჭორიძე — 108-108 პროცენტით.

ფაბრიკასთან შექმნილი საზოგადოება „კრასნოე ზნამიას" ძირეული ფიზკულტურული საბჭო არჩევნებთან დაკავშირებით ჩაატარებს შეჯიბრებებს ჭადრაკში, შაშსა და მცირეკალიბრიანი შაშხანიდან სროლაში.

ა. სახიევი

106 მონაწილე

თბილისის საჭიდაო დარბაზში გაიმართა ქალაქის პირველობის გათამაშება მოზარდთა შორის სამბოში. შეჯიბრებაში მონაწილეობდა 106 მოზარდი და ჭაბუკი მოჭიდავე. სულ გაიმართა 167 შეხვედრა. აქედან 113 სუფთა გამარჯვებით დამთავრდა.

წონითი კატეგორიების მიხედვით მოზარდთა შორის პირველი ადგილები დაიკავეს ჩხოტუამ (პიონერთა სასახლე), ინასარიძემ, ცხოვრებოვმა, მაისურაძემ, აგარკოვმა და გოგიბედაშვილმა (ხუთივე თბილისის განათლების განყოფილების მოზარდთა სპორტული სკოლიდან). ჭაბუკთა შორის გაიმარჯვეს (წონითი კატეგორიების მიხედვით) მჭედლიშვილმა, შინჯიკაშვილმა, როსტიაშვილმა (სამივე თბილისის განათლების განყოფილების მოზარდთა სპორტული სკოლიდან), ბეკურაშვილმა („შრომითი რეზერვები"), ობელაშვილმა („დინამო"), მესროპოვმა („შრომითი რეზერვები"), დავლიანიძემ და ქარუმიძემ (თბილისის განათლების განყოფილების მოზარდთა სპორტული სკოლიდან).

შ. ნოზაძე

ბაკურიანში, საქართველოს სოფლის ახალგაზრდობის რესპუბლიკური პირველობის დროს სათხილამურო სპორტში, კვლევითს მუშაობას ატარებდა სამედიცინო ინსტიტუტის ფიზიკური აღზრდისა და საექიმო ფიზკულტურის კათედრა. (ხელმძღვანელი გ. მღებრიშვილი).

სურათზე: ექიმი სტარტის წინ სისხლს უღებს 30 კილომეტრზე რბენის მონაწილე ნ. გავას.

ფოტო ა. ტარასევიჩისა

ფეხბურთის მომავალი სეზონის წინ

1953 წლის საფეხბურთო სეზონი სარეკორდო იყო საერთაშორისო შეხვედრების მხრივ. საზღვარგარეთის უძლიერეს გუნდებთან მატჩებმა რა თქმა უნდა, სარგებლობა მოუტანა ჩვენს ფეხბურთელებს. მეტად დაძაბული და საინტერესო იყო აგრეთვე გათამაშება „ა" კლასის გუნდებს შორის.

1954 წლის საფეხბურთო სეზონი მდიდარი იქნება საერთაშორისო შეხვედრებით, გარდა ამისა, ჩემპიონის საპატიო წოდებისათვის ბრძოლაში კვლავ მიიღებს მონაწილეობას საბჭოთა არმიის ცენტრალური სახლის გუნდი, რაც უფრო საინტერესოს გახდის პირველობისათვის ბრძოლას.

ჩვენი ფეხბურთის ძირითად ნაკლოვანებად შეიძლება ჩაითვალოს მოთამაშეთა ტექნიკური მომზადების არასაკმაო დონე. ამის ერთ-ერთი მიზეზი, ჩემის აზრით, ის არის რომ მუშაობა ტექნიკის დაუფლებაზე მოითხოვს მძიმე და ხანგრძლივ შრომას მაშინ, როცა წვრთნა გამძლეობის გამომუშავებაზე შედარებით იოლია და ნაკლები დროც უნდა. ზოგიერთი გუნდის ხელმძღვანელი ფიქრობს მხოლოდ იმაზე, რომ დღეს გაიმარჯვოს, აიძულებენ მწვრთნელებს ნაკლები წინააღმდეგობის გზას დაადგნენ და ფიზიკური მომზადებით აინაზღაურონ ჩამორჩენა ტექნიკაში. მაყურებელი ხშირად ხედავს, რომ გუნდი 90 წუთის მანძილზე თამაშობს სრული დატვირთვით, მაღალ ტემპში, მოთამაშენი განუწყვეტლივ მოქმედებაში არიან და მოწინააღმდეგეს არსებითად ფიზიკური მომზადებით სძლევენ. იქმნება ყალბი შეხედულება, თითქოს გუნდი საერთოდ კარგადაა მომზადებული.

საიდუმლოებას არ წარმოადგენს, რომ თამაშის გასინჯვისას სპეციალისტები ლაპარაკობენ მოთამაშეთა ფიზიკურ მომზადებაზე და თუ შემჩნეულ იქნა, რომ რომელიმე გუნდი არ თამაშობს მაინცდამაინც ენერგიულად, მაშინვე გამოაქვთ დასკვნა გუნდის არასათანადო მომზადებაზე. მაგრამ ეს ყოველთვის სწორი არაა. ხშირად ასეთი გადაწყვეტილება იქმნება მხოლოდ იმის საფუძველზე, რომ ერთი გუნდის მოთამაშეები უფრო გაოფლიანდნენ, ვიდრე მეორისა.

რა თქმა უნდა, არავითარ შემთხვევაში არ შეიძლება მოთამაშეთა ფიზიკური მომზადების უგულებელყოფა. ყოველი ფეხბურთელი ჩინებულად უნდა იყოს მომზადებული, როგორც ფიზიკურად, ისე მორალურად. მაგრამ მარტო ეს არ კმარა. მაღალი კლასის ფეხბურთელს სრულყოფილად, ზედმიწევნით უნდა ჰქონდეს შეთვისებული ტაქტიკა და ტექნიკა. იმისათვის, რომ გუნდმა კარგად ითამაშოს, მოთამაშეებს უნდა ჰქონდეთ საუკეთესო ფიზიკური და მორალური მომზადება. ეს ორი ელემენტი განსაზღვრავს ყოველი გუნდის პოტენციალურ შესაძლებლობას. ამის შემდეგ საჭიროა თამაშის ტექნიკა, რაც არსებითად წარმოადგენს მოედანზე ბრძოლის საშუალებას. როცა ეს მესამე ელემენტიც გვაქვს, უკვე საქმე იმაშია, თუ როგორ უფრო ეფექტურად გამოვიყენებთ მათ შეჯიბრებაში. ეს უკვე მეოთხე ელემენტია — თამაშის ტაქტიკა.

ზემოჩამოთვლილი ოთხი ელემენტი იმდენად მჭიდროდაა ერთმანეთთან დაკავშირებული, რომ ერთ-ერთი მათგანის გამოკლება საგრძნობლად ამცირებს გუნდის საერთო ბრძოლისუნარიანობას.

თამაშის ტექნიკაზე ბევრი რამაა დამოკიდებული. მაღალტექნიკურ ფეხბურთელს გაცილებით ნაკლები ენერგია ეხარჯება. ცხადია, თუ ავამაღლებთ ტექნიკას, მოთამაშეთა ფიზიკური მომზადება, რომელიც წინათ თითქოს არასაკმარისი იყო, ახლა საკმაო იქნება, ე. ი. შემცირდება ფეხბურთელის ენერგიის ზედმეტი ხარჯვა.

ჩვენი ქვეყნის საუკეთესო ფეხბურთელებიც კი მეტად საპასუხისმგებლო მატჩების გადამწყვეტ მომენტებში შეუწყნარებელ შეცდომებს უშვებენ, რაც ზოგჯერ იწვევს გუნდის დამარცხებას. ხშირად, ძლიერ ხშირად ნახავთ, როცა კარგად გათამაშებული კომბინაცია უშედეგოდ მთავრდება იმის გამო, რომ მოთამაშეს არ შეუძლია კარში ზუსტად დარტყას.

რას უნდა მიექცეს ყურადღება? უნდა გამდიდრდეს ტექნიკური ილეთების არსენალი. ამჟამად ფეხბურთელის ტექნიკური შეიარაღება სულ 3-5 ილეთისაგან შედგება. ეს კი ძალიან ცოტაა. შეუჩერებლად ბურთის გადაცემა ისე უნდა დაისწავლონ, რომ ტაქტიკური კომბინაცია არ შეწყდეს მეორე-მესამე გადაცემაზე. ბურთის ტარება უნდა იყოს სწრაფი და, გარდა ამისა, მოთამაშე, რომელიც დრიბლინგს ასრულებს, ბურთის გარდა უნდა ხედავდეს პარტნიორებსაც და მოწინააღმდეგეებსაც. ყოველმა მოთამაშემ უნდა შეისწავლოს ცრუ მოძრაობებისა და ფინტების დიდი რაოდენობა, ვინაიდან ცრუ მოძრაობა მაღალი კლასის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი მაჩვენებელია. გარდა ამისა, მოთამაშეებმა უნდა შეისწავლონ ე. წ. „მოჭრილი" ბურთის დარტყმა.

არავითარ შემთხვევაში არ შეიძლება გვერდი ავუაროთ კადრებს. 16-17 წლის ახალგაზრდა ფეხბურთელს უკვე უნდა ჰქონდეს საკმაო ტექნიკური მომზადება. უკვე ამ ასაკში მათი ტექნიკა მაღალ დონეზე უნდა იდგეს. თუ მწვრთნელები ამ საკითხს დროზე და სათანადოდ მიაქცევენ ყურადღებას, ოსტატებს სათანადო ცვლა ეყოლებათ. ეს განსაკუთრებით ეხება თბილისის ვაჟთა 35-ე საშუალო სკოლის კოლექტივს.

საქართველოში რომ სათანადო სიმაღლეზე არ დგას ფეხბურთი, მნიშვნელოვანი ბრალი ედება საზოგადოებრივ ორგანოებს — ფეხბურთის სექციას და მწვრთნელთა საბჭოს. მაგალითად, თბილისის მწვრთნელთა საბჭოს 1953 წელს არც ერთი სხდომა არ ჩაუტარებია.

ახლა ყველაზე კარგი დროა ტექნიკის ამაღლებაზე სამუშაოდ. ყოველი მწვრთნელისა და ფეხბურთელის მოვალეობაა — მკვეთრად და დაუყოვნებლივ გარდაქმნას მუშაობა ტექნიკის დაუფლებისათვის.

ა. გალპერინი,
სპორტის დამსახურებული ოსტატი

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ტულაში მოეწყო საქალაქო პირველობის გათამაშება ფიგურულ სრიალში.

სურათზე: შეჯიბრებაში გამარჯვებული ნ. პეტროვა ვარჯიშის შესრულების დროს.

ჯ. ნიქაბაძე

ეს ჩვენი ბაკურიანი

კოხტა გორიდან დავეშვით,
უკან მოგვდევდა ნიავი,
მთათა დუმილი გავტეხეთ
სიმღერით ხალისიანით.
ჯანსაღი, მხიარულები,
თხილამურებით მოვფრინავთ,
ეს ჩვენი ბაკურიანი,
მართლაც რომ კარგი ყოფილა.
სერ-სერ თეთრი სახლები
გამოფენილან ნისლივით,
მთაზე რომ ბრწყინავს ცეცხლია,
თუ ერთი მუჭა მზის სხივი.
თეთრნაბდიანი ნაძვები
თოვლში ჩაფლულან მუხლამდი,
ყინავს და ნათელ სახეზე
ცინცხალა ოფლი უხვად გვდის.
აგერ ის გოგოც გამოჩნდა,
მთიდან დაეშვა ქარისებრ,
მოგვეახლა და გვეგონა
ცის დარბაზები გაიხსნენ....
მოვდივართ, ვიპყრობთ
მწვერვალებს,
განა ამაოდ ვერთობით,
ცხრა გორა გადავიარეთ,
ორიც იმდენი ფერდობი.
თხილამურებით მოვფრინავთ,
აპა, გამოჩნდა ფინიშიც!...
სულ მალე გამარჯვებულნი
დავბრუნდებით თბილისში.

შენიშვნები ზამთრის პირველობაზე

გორში დამთავრდა საქართველოს სსრ 1954 წლის ზამთრის პირველობა კალათბურთში. შეჯიბრებაში პირველი ადგილი დაიკავა თბილისის ნაკრებმა გუნდმა (მწვრთნელი სპორტის ოსტატი გ. ავალიშვილი), რომელიც დაკომპლექტებული იყო თბილისის „დინამოს" კალათბურთელებით. მეორე ადგილზე გამოვიდა ქუთაისის ნაკრები. მან მხოლოდ ერთი დამარცხება განიცადა თბილისის კოლექტივისაგან. ქუთაისის გუნდში კალათბურთის გამოცდილ ოსტატებთან (ო. სულაბერიძე, ლ. არლანაშვილი) ერთად მაღალი ოსტატობით გამოირჩეოდნენ ახალგაზრდა სპორტსმენები ჯ. კახაია, გ. ნოსნიკოვი და გ. მინასოვი. გუნდის მწვრთნელს სპორტის ოსტატ ს. თორთლაძეს შეჯიბრების წინ ნაყოფიერი მოსამზადებელი მუშაობა ჩაუტარებია. ქუთაისლებმა გვიჩვენეს თანამედროვე კალათბურთისათვის დამახასიათებელი კომბინაციური და გააზრებული თამაში. გუნდის ყველა წევრი კარგად არის დაუფლებული რთულ ტექნიკურ ელემენტებს. ისინი ფიზიკურადაც ჩინებულად იყვნენ მომზადებულნი. მისასალმებელია ისიც, რომ ქუთაისის კალათბურთელებმა ამ შეჯიბრებაში გამოავლინეს მორალური სიმტკიცე, გამარჯვებისაკენ სწრაფვა, მონდომება და უშრეტი ენერგია. ქუთაისის კალათბურთელებს უნდა ვუსაყვედუროთ, რომ ისინი ჯერ კიდევ არ არიან კარგად დაუფლებულნი ზონალური დაცვის სისტემის წინააღმდეგ თამაშს.

მესამე საპრიზო ადგილი დამსახურებულად მოიპოვა სამტრედიის ნაკრებმა გუნდმა. იგი გამოირჩეოდა კოლექტიური თამაშით და მტკიცე დისციპლინით. მაგრამ უნდა აღინიშნოს ისიც, რომ სამტრედიის კალათბურთელები ჯერ კიდევ სათანადოდ არ არიან დაუფლებული თამაშის ტექნიკასა და ტაქტიკას. გორელი კალათბურთელების წინააღმდეგ სამტრედიის გუნდმა ზონალური დაცვის სისტემა აირჩია. ეს ერთის მხრივ სწორიც იყო, რადგან ზონალური დაცვა უნდა დააყენოს ისეთმა გუნდმა, რომლის შემადგენლობაში არიან მაღალი ტანის და ნაკლებად მოძრავი მოთამაშეები. მაგრამ საქმე იმაშია, რომ სამტრედიის გუნდმა ამ თამაშში გამოიყენა ზონალური დაცვის მარტივი სისტემა: გუნდის თვითეული წევრი იცავდა განსაზღვრულ ადგილს გადაადგილების გარეშე და დაგვიანებით. თამაშის პროცესში ნათელი გახდა, რომ დაცვის ასეთი ხერხი არ იყო ხელსაყრელი. ზონალური დაცვის თანამედროვე სისტემით მოთამაშეები ადგილს უნდა იცვლიდნენ არა მოწინააღმდეგის განლაგებისა და მდგომარეობის მიხედვით, არამედ ბურთის მფლობელ მოთამაშეზე კურსის აღებით. ასეთი დაცვითი ხერხის გამოყენება ზოგიერთ შემთხვევაში იძლევა ხელსაყრელ შედეგს.

მეოთხე ადგილზე გამოვიდა ბათუმის გუნდი. მიუხედავად იმისა, რომ ბათუმელებს ორი წამყვანი მოთამაშე აკლდათ, გუნდი მაინც მონოლითური იყო. გორის კალათბურთელთა კოლექტივმა, რომელმაც შეჯიბრებაში მეხუთე ადგილი დაიკავა, შეხვედრები არათანაბრად ჩაატარა. გუნდი უდავოდ შესძლებდა უკეთესი ადგილის დაკავებას, რომ მასში ყოფილიყო მტკიცე დისციპლინა. ცალკეული კალათბურთელები ა. მაღრაძე, ს. აკოფოვი, გატაცებულნი არიან ინდივიდუალური თამაშით, ნაკლებ ანგარიშს უწევენ კოლექტივს და მწვრთნელს. მომდევნო ადგილებზე გამოვიდნენ სუხუმის, წულუკიძის და ფოთის სპორტსმენები.

ქალთა შორის გამარჯვება მოიპოვა თბილისის ნაკრებმა გუნდმა, რომელიც დაკომპლექტებული იყო ფიზკულტურის ინსტიტუტის წარმომადგენლებისაგან (მწვრთნელი შ. დიასამიძე). ქების ღირსია ქუთაისის ქალთა ნაკრები კოლექტივი (მწვრთნელი სპორტის ოსტატი ო. სულაბერიძე). გუნდმა მთელ შეჯიბრებაში მხოლოდ ერთი დამარცხება განიცადა და ღირსეულად მოიპოვა მეორე ადგილი. ახალგაზრდა ნიჭიერი კალათბურთელები, რომლებიც გუნდის უმეტესობას შეადგენენ, კარგად არიან დაუფლებული თამაშის ტექნიკასა და ტაქტიკას. უნდა აღინიშნოს, რომ ასეთი ძლიერი კოლექტივი ქუთაისს ჯერ არ ჰყოლია. დადებითი შთაბეჭდილება მოახდინა ბათუმის ახალგაზრდულმა გუნდმაც. მას შეჯიბრებაში წილად ხვდა მესამე საპრიზო ადგილი. გუნდი დაკომპლექტებულია მაღალი ტანის მოთამაშეებით და სისტემატური წვრთნით უფრო აიმაღლებს თამაშის კლასს. გორის ქალთა გუნდმა, რომელიც წელს პირველად გამოდიოდა შეჯიბრებაში, მეოთხე ადგილი დაიკავა. სუხუმის ქალთა კოლექტივს (მეხუთე ადგილი) უკეთესი შედეგის მიღწევა შეეძლო, გუნდს რომ მწვრთნელი ჰყოლოდა.

შეჯიბრებამ ცხადყო, რომ აფხაზეთის ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროს ფიზკულტურისა და სპორტის განყოფილება სერიოზულ ყურადღებას არ აქცევს კალათბურთის განვითარებას. აღნიშნულ შეჯიბრებაზე აფხაზეთმა თავისი გუნდები გამოაგზავნა მწვრთნელის გარეშე და მის მოვალეობას ასრულებდნენ გუნდის წარმომადგენლები, არა სპეციალისტები.

ჯერ კიდევ არასახარბიელო მდგომარეობაა მაღალი ტანის მოთამაშეებით გუნდების დაკომპლექტებაში. შეჯიბრებაზე მხოლოდ სამმა გუნდმა გამოიყვანა 195 სმ და მეტი სიმაღლის მქონე სპორტსმენები. ესენი იყვნენ თბილისიდან — გ. აბაშიძე, მ. კვაჭანტირაძე, ქუთაისიდან — რ. გოგელია და სამტრედიიდან — ა. კოხრეიძე. საჭიროა ვაჟთა და ქალთა გუნდების მწვრთნელებმა მეტი ყურადღება მიაქციონ მაღალი ტანის მოთამაშეთა შერჩევას.

შეჯიბრების ორგანიზებულად და მაღალ სპორტულ დონეზე ჩატარებისათვის დიდი მუშაობა ჩაატარა ბარათაშვილის სახელობის გორის სახელმწიფო პედაგოგიური ინსტიტუტის დირექციამ.

ვ. ჯაფარიძე,
საერთაშორისო კატეგორიის მსაჯი.

ხუთი საპრიზო ადგილი

ლენინგრადში ოთხ დღეს გრძელდებოდა „მედიკის" ცენტრალური საბჭოს პირად-გუნდური პირველობა კრივში.

შეჯიბრებაში წარმატება ხვდათ წილად საქართველოს მოკრივეებს ა. ალაშვილს (უმსუბუქესი წონა) და რ. ოგანეზოვს (პირველი ქვესაშუალო წონა), რომლებმაც დაისაკუთრეს „მედიკის" ცენტრალური საბჭოს ჩემპიონის წოდება. პირველ საშუალო წონაში საქართველოს გუნდის წარმომადგენელმა ე. სტეპანოვმა მეორე ადგილი დაიკავა. მესამე ადგილზე გამოვიდნენ ტ. ემმაკურაშვილი (მეორე საშუალო წონა) და კ. ბაბახანიდი (მძიმე წონა).

გუნდურ ჩათვლაში პირველი ადგილი მოიპოვეს მოსკოვის მოკრივეებმა (39 ქულა). ლენინგრადის მოკრივეებმა დააგროვეს 40 ქულა, ხოლო საქართველოს სპორტსმენებმა — 41 ქულა.

შეჯიბრებაში საქართველოს გუნდში ორმა მოკრივემ შეასრულა პირველი თანრიგის, ხოლო ერთმა მეორე თანრიგის ნორმები.

* * *

ნოვატორი

◆

საბჭოთა სპორტის ვეტერანები

◆

ალპინისტები გარშემორტყმოდნენ მტკიცე სახის, დაბალი ტანის კაცს. იგი სმენადქცეულ ახალბედა სპორტსმენებს უამბობდა ერთი მეტად ძნელი და საინტერესო ასვლის შესახებ — როცა დაძლეულ იქნა ულუ-ტაუჩანის შვეული კედელი.

— მიუხედავად მრავალი დაბრკოლებისა, კედელი მაინც ავიღეთ! — თქვა მან და ხელი გაიშვირა მარადიული თოვლით დაფარულ მთებისაკენ.

იქვე მდგომმა ჭაბუკმა განცვიფრებით, ჩუმად უთხრა ამხანაგს:

— შეხედე, — მას თითქმის არც ერთი თითი არა აქვს.

— არა თუ თითები, — იყო პასუხი, — არამედ აგრეთვე მარცხენა ტერფის მესამედიც...

...ეს უბედურება მას შეემთხვა დიდი ხნის წინათ ტიან-შანის მთებში. მთელი კვირა ქარბუქი მძვინვარებდა. ერთმანეთზე გადაბმული ალპინისტები ნელი სვლით ეშვებოდნენ ხანთენგრის ფერდობზე, ყინვა სახეს წვავდა და ნემსებივით ჩხვლეტდა ხელ-ფეხის თითებს. ყველაზე წინ მიდიოდა ის და, მიუხედავად იმისა, რომ დაღლილობისაგან ძლივს იდგა ფეხზე, მაინც ამხნევებდა ამხანაგებს...

ალპინისტებს მიეშველნენ საბჭოთა მესაზღვრეები და ისინი პრჟევალსკში ჩაიყვანეს. ერთ-ერთი მათგანი კი, რომელსაც ხელებსა და ფეხებზე თითები გაშავებოდა — განგრენა დაწყებოდა, თვითმფრინავით მოსკოვს გაგზავნეს. ეს იყო ზემოაღნიშნული პირი — ცნობილი ალპინისტი, სპორტის დამსახურებული ოსტატი ვიტალი მიხეილის-ძე აბალაკოვი.

აბალაკოვს ოპერაცია გაუკეთეს. იგი თვენახევარი იწვა საავადმყოფოში და სულ იმაზე ფიქრობდა, თუ რა შეემთხვა მას და მის ჯგუფს. როგორ მოხდა, რომ მათ, გამოცდილმა მთასვლელებმა, ამჯერად თავი ვერ დააღწიეს განსაცდელს. ყველაფერი აწონ-დაწონა რა, ვიტალი მიხეილისძემ შემდეგი დასკვნა გამოიტანა: უბედურება არ მოხდებოდა, რომ ყოფილიყო უფრო სრულყოფილი აღჭურვილობა, რომ ასვლის მეთოდიკა უფრო შეხამებული ყოფილიყო მაღალი და პირქუში მთების პირობებთან. აქ ბევრი რამ ახალია გასაკეთებელი. თუ პირადად მე ველარ შევძლებ მწვერვალებზე ასვლას, სულ ერთია, სხვებს დავეხმარები ჩემი ნაშრომებით, — გადაწყვიტა აბალაკოვმა.

მისი გეგმა შემდეგში მდგომარეობდა: ინჟინერი აბალაკოვი უნდა დაეხმაროს ალპინისტ აბალაკოვს. მან ხომ წარჩინებით დაამთავრა მენდელეევის სახელობის ქიმიურ-ტექნოლოგიური ინსტიტუტი! იგი ამავე დროს თავისი ხასიათით გამომგონებელი, კონსტრუქტორი იყო — ადამიანი, რომელიც მუდამ ახალს ეძებდა.

მან იმით დაიწყო, რომ გამოიგონა მარტივი მოწყობილობა, რამაც ნაწილობრივად აუნაზღაურა თითების უქონლობა. ეს იყო სქელი ტყავისაგან გაკეთებული ხელთათმანი ფოლადის პატარა ბრჭყალებით. მთებში იგი მას კლდეებსა და აღმართზე ასვლაში ეხმარებოდა.

მაგრამ ეს ყველაფერი არაა. საჭიროა გადაიჭრას მთავარი: როგორ გაუმჯობესდეს წერაყინი, წრიაპები, დაცვის სისტემა — ყველაფერი, რაც შეადგენს ალპინისტის აღჭურვილობის მთავარ ნაწილს.

ასზე მეტი წელია, რაც ალპინისტური აღჭურვილობა არსებობს. მას სრულყოფდნენ, ამცირებდნენ მის წონას, მაგრამ ამ დროს თითქმის არ ითვალისწინებდნენ ასვლის უსაფრთხოების ტექნიკას, და სწორედ ეს უწყობდა მთებს ხელს, სასტიკად ეძიათ შური მამაც მთასვლელებზე.

— მკვეთრად უნდა შეიცვალოს მთელი ალპინისტური ტექნიკა, — თქვა აბალაკოვმა, — იგი ხელახლა უნდა შეიქმნას. იგი უნდა შეეფარდებოდეს საბჭოთა ალპინიზმის კეთილშობილურ ამოცანებს.

ვ. აბალაკოვის დაძაბული მუშაობა ბრწყინვალე შედეგებით დამთავრდა. მის მიერ რეკონსტრუირებული თორმეტკბილიანი წრიაპით მთასვლელს შეუძლია ავიდეს თითქმის შვეული ყინულის კედელზე. მან შექმნა ალპინისტური აღჭურვილობის ათობით სხვადასხვა სახე — მსუბუქი დასაშლელი წერაყინი, დასაშლელი თხილამურები, რომელიც ადვილად თავსდება ზურგჩანთაში და სხვ.

აბალაკოვი მარტო ალპინიზმის დარგში როდია ნოვატორი. ფიზკულტურის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის ლაბორატორიაში მუშაობისას მან შექმნა მთელი რიგი გონებამახვილური ხელსაწყოები, რომლებიც საშუალებას აძლევენ მწვრთნელებსა და სპორტსმენებს ნაყოფიერად იმუშაონ მაღალი მაჩვენებლების მოსაპოვებლად. ასეთი ხელსაწყოებია ავტოლიდერი, რომლის დახმარებით მძლეოსანს შეუძლია წვრთნა ჩაატაროს მწვრთნელის გარეშე; მოკრივის დინამომეტრი, რომლითაც განისაზღვრება დარტყმის ძალა და მრავალი სხვ.

ვიტალი აბალაკოვის მაგალითი მეტყველებს, არა მარტო იმაზე, თუ რაოდენ ძვირფასია მისთვის სპორტი საერთოდ და ალპინიზმი კერძოდ, არამედ იმაზეც, რომ საბჭოთა ადამიანი ყოველგვარ პირობებში ჰპოულობს ძალას, ენერგიასა და სურვილს, თავდადებით იშრომოს თავისი ქვეყნისა და ხალხის საკეთილდღეოდ.

ლ. გამრეკელი.

ბ. გურგენიძე — თბილისის ჩემპიონი

КАНДИДАТ в МАСТЕРА
ГУРГЕНИДЗЕ Б.

სამ კვირას გრძელდებოდა თბილისის 16 უძლიერეს მოჭადრაკეთა ბრძოლა დედაქალაქის ჩემპიონის საპატიო სახელისათვის. ძირითადი ბრძოლა ჩემპიონობისათვის გაიმართა უკანასკნელ ტურებში, როცა მრავალი გადადებული პარტიის დამთავრების შემდეგ ნათელი გახდა დაწინაურებულთა სატურნირო მდგომარეობა. საპატიო სახელისათვის კარგი შესაძლებლობანი შეექმნათ გურგენიძეს, ბლაგიძეს, მიქაელიანს, კალატოზიშვილს, ბუსლაევსა და არნშტეინს. სწორედ ფინიშზე ერთმანეთს ხვდებოდნენ მთავარი კონკურენტები. მოხდა ისე, რომ გურგენიძემ დაამარცხა ბლაგიძე და მე-15 ტურის წინ იგი უკვე ყველასათვის „მიუწვდომელი" გახდა. მიქაელიანმა ორი უკანასკნელი პარტია მოიგო და დაისაკუთრა მეორე ადგილი. მესამე საპრიზო ადგილი ერგო ბუსლაევს.

დამთავრდა პირველობის უკანასკნელი ეტაპი. ტურნირში ადგილები ასე განაწილდა: ბ. გურგენიძე — 12,5 ქულა, ე. მიქაელიანი — 11 ქულა, ა. ბუსლაევი — 10 ქულა, ა. ბლაგიძე და თ. კალატოზიშვილი — 9,5 ქულა თვითეულს, პ. არნშტეინი — 9 ქულა, გ. მაჭავარიანი — 8 ქულა, თ. გიორგაძე და ნ. ტიმოფეევი — 7,5 ქულა თვითეულს, ზ. ფრუიძე — 7 ქულა, ა. ჯაკობია — 6,5 ქულა და ა. შ.

დედაქალაქის ახალი ჩემპიონი ბ. გურგენიძე 20 წლისაა. იგი საქართველოს პოლიტექნიკური ინსტიტუტის სტუდენტია. უკანასკნელ ხანებში ნიჭიერმა მოჭადრაკემ საგრძნობლად გააუმჯობესა თამაში. ამაზე მეტყველებს ამ ჩემპიონატში მის მიერ თერთმეტი მოგებული პარტია.

თ. იმესაშვილი

მოწინავე სასკოლო კოლექტივი

ოჩამჩირის რაიონის სოფელ ტამიშის საშუალო სკოლის ფიზკულტურული კოლექტივი 240-ზე მეტ მოსწავლეს აერთიანებს. ნაყოფიერად მუშაობენ სპორტული სექციები. ამ მხრივ განსაკუთრებით გამოირჩევიან ფეხბურთის, ფრენბურთის, ჭადრაკისა და მძლეოსნობის სექციები.

მოსწავლეთა ძალებით მოწყობილია სპორტმოედნები და დაბრკოლებათა ზოლი, შეძენილ იქნა სპორტული ინვენტარი. სკოლაში ფიზკულტურული მუშაობის სათანადო დონეზე დაყენების შედეგად სისტემატურად სრულდება ნიშნოსანთა მომზადების სახელმწიფო გეგმები.

მოსწავლე ფიზკულტურელებს მუშაობაში დიდ დახმარებას უწევს სკოლის დირექცია.

ვ. დოხნაძე

ჩვენი გაზეთის შემდეგი ნომერი გამოვა 17 თებერვალს.

რედაქტორი ი. უგულავა

გაზეთი გამოდის ოთხშაბათობით და კვირაობით. რედაქციის მისამართი: თბილისი, ელბაქიძის დაღმართი № 12. დეპეშებისათვის თბილისი, „ლელო". ტელეფონები: რედაქტორისა — 3-89-62, პ/მგ მდივნისა და განყოფილებების — 3-90-34, მორიგისა და გამომშვების — 3-38-25.

პოლიგრაფიული კომბინატი „კომუნისტი", თბილისი, ლენინის ქ. № 14

უე 00930